

Hví vit eru noyddir at steðga á nú.

Seinastu árinu hava ilögurnar hjá kommununi verið rættuliga stórar. Í 1988 heilar 72,5 mill. kr. Skuldin er tí munandi vaksin.

Roknskapirnir 1989

Hesir liggja frammi á kommunuskrivstovuni í lötuni. Nøkur fá töl úr teimum kunnu lýsa støðuna. Samlaða skuldin hjá kommununi var pr. 1/1-89, henda.

Fallin skuld av føstum lánunum	kr. 836.994
Lán	kr. 169.284.365
Millumrokning	kr. 3.815.869
Ognarar	kr. 8.402.169
Kassakreittir	kr. 584.554
Skuld ialt	kr. 182.923.951

Klaksvikar Havn pr. 1/1-89 uttan millumrokning við Klaksvikar Kommunu.

Fallin skuld av føstum lánunum	kr. 277.949
Ognarar	kr. 118.604
Norðoya Sparikassi	kr. 1.090.614
Lán	kr. 18.243.174
ialt uttan millumrokning við kommununa	kr. 19.730.341

Samlaða brottoskuldin hjá kommununi og Klaksvikar Havn var soleiðis

Banka- og kassapeningur, Kommunan	kr. 29.203.116
Banka- og kassapeningur, Klaksvikar Havn	kr. 1.918.615
Virðisbrøv, áljoandi virði og partabøv	kr. 4.079.800
Tiltaksgrunnar	kr. 4.493.060
Skuldarar	kr. 5.333.375
Skuldarar, Klaksvikar Havn	kr. 1.937.615
Skattaefirstøður	kr. 3.387.636
ialt	kr. 50.353.217

202.654.292 við ársbyrjan 1989.

Hvat høvdu vit so standandi, sum kann nýtast til at gjalda hesa skuld við. Taka vit alt við eisini tað, sum er heldur ósikkert, og ikki beinleiðis er tøkur peningur, so er myndin henda:

Teir seinastu nevndu, skuldarar og skattaefirstøður eru rættuliga ótryggir, serliga tá tað snýr seg um skuldarar hjá Klaksvikar Havn og skattaefirstøður, tí heilar 2.515.710 kr. av skattaefirstøðunum

Hetta hevur verið tyngjandi fyri gjaldføri í 1989, men írestandi skatturin í 1987 skal so mótroknast hesum tali, so nettoúrslitið verður nokk nakað minni, men í skrivandi løtu havi eg ikki tað nágreniliga tali.

Seta vit brottoskuldina í mun til skattainntøkuna í 1988, so er hon slakar 3 ferðir skattainntøkuna, men kommunan hevur eisini nakað av rentuinntøkum í 1988, góðar 3 mill. kr., so bruttoinntøkan verður 71,8 mill. kr. + bruttoinntøkuna hjá Klaksvikar Havn uppá 5,7 mill. kr., ella ialt 77,5 mill. kr. Seti vit brutto-skuldina í mun til hesa inntøku, verður hon 2,6 ferðir bruttoinntøkuna.

Vit kunnu eisini nýta nettoskuldina uppá 152,3 mill. kr. og seta hana í mun til skattainntøkuna. Gera vit tað gevur hetta okkum 2,2 ferðir skattainntøkuna. Í mun til bruttoinntøkuna hjá kommununi og Klaksvikar Havn gevur hetta okkum slakar 2 ferðir inntøkuna.

Hvat sigur hetta okkum

Eg má viðganga, at tað at seta skuldina í mun til inntøkuna hjá kommununi ongantið hevur sagt mær nakað, um hon er ráðilig ella ikki. Nógvi lutføll hava verið nevnd, uttan at nakað kann sigast at vera tað rætta. Sjálvandi eru vit best fyri um skuldin var 0, men tá vit skulu til at lána fyri at gjalda avdráttir, so má hæddin vera nádd, og reidiliga tað. Hesari støðu eru vit í lötuni.

Eftir minari meining eiga vit at meta skuldina eftir, hvussu høg rentan er av lánunum og yvir, hvussu langa tíð tev skulu gjaldast aftur, og so seta rentu

og avdráttir í mun til inntøkuna, tú kanst vænta tær. Hetta er væl matistokkurin hjá einum persóni, sum skal til at lána pening, og tað sama má gera seg galdandi fyri eina kommunu. Nýta vit henda matistokk, so eru vit ikki so væl fyri í so máta.

Støðan 1. januar 1989

Flestu, sum hava fylgt við, minnst orrustuna í bløðunum í vetur-vár um skuldina hjá kommununi ella analysuna. Nú er roknskapurin 1988 liðugur. Hann broytir onki uppá hesa analysu til tað betra heldur umvent. Afturat nevndu skuld høvdu vit sáttmálabundin arbeiðir í gongd til 30 mill. kr. sum skuldu figgjast í 1989. Hartil komu onnur átrokandi arbeiðir til 10 mill. kr. Nøkur av hesum eru gjørd ella verða gjørd, so hvørt figgjarorka er til tess.

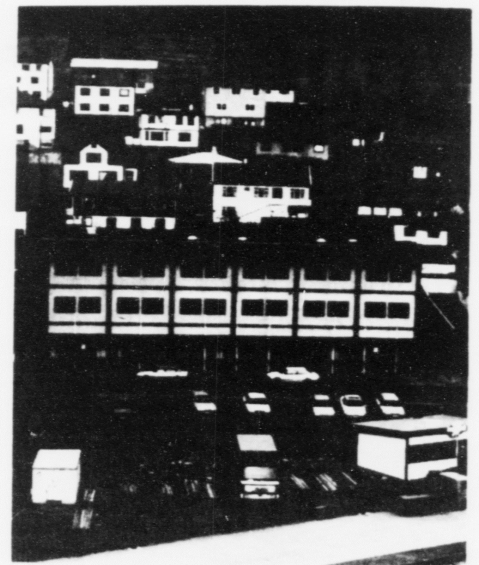
Men bert í 1988 øktist nettolánibyrðan úr 100,5 mill. kr. uppí 152,3 mill. kr. hjá Klaksvikar Kommunu, og Klaksvikar Havn. Ein øking uppá 51,8 mill. kr. eftir einum ári.

Ilögurnar, sum í figgjarætlanini 1988 voru mettar til 55,6 mill. kr. vóru 72,5 mill. kr. tá árið var at enda komið. Ein meirvísla uppá slakar 17 mill. kr., sum figging eisini skal til.

Úrslitið av hesum er, at tá 1989 er at enda komið, og um øll arbeiðir ganga sum ætlað, so koma samlaðu bruttolánini upp um 200 mill. kr. og tað er ov nógv.

Lánini

Stórar partur av lánunum eru stuttfreistað, og rentan er hækkan. Hartil kemur at gjaldovriskursurin á fleiri av teimum út-

lendsku lánunum hevur verið hækkan. Alt hetta ger, at rentur og avdráttir eru á einum støði, ið trupult verður at figgja við komandi skattainntøkum.

Ein vegur er at fáa biligari og meira langfreista lán, so ein partur av skuldini kann umfiggjast. Serliga hevði lætt um at sloppið av við tungar byggitkreditir, hvar rentan er høg. Hetta varð eisini roynt, tá núverandi býráð byrjaði skeiðið. Ætlanin var at taka eitt lán uppá 40 mill. kr. úr Kreditforeringer af Kommuner, hvar rentan var rimil og afturgjaldin gekk yvir 24 ár, men her segði danska stjórnin nei. Vit hava tí verið noyddir at tikið stuttfreista bankalan, hvar rentan er lutfalsliga høg og afturgjaldin stutt, men hesin figgjarhættur verður trupul at halda fram við fyri ikki at siga ógjørligur.

Figgjarætlan 1990

Figgjarætlanin 1989 visti eina ilögu uppá 58,2 mill. kr. og eina neyðuga lantøku uppá 55,5 mill. kr.

Komandi ár eru ilögurnar lækkaðar til

Í stórum tølum sær hon soleiðis út:

Rentuinntøkur v.m.	2,7 mill. kr.
Skattur	66,4 mill. kr.
Søla og studningur	11,0 mill. kr.
ialt	80,1 mill. kr.

Rakstrarútreiðslur	39,2 mill. kr.
Rentuútreiðslur 24,9	mill. kr.
Hall, Klaksvikar Havn	2,8 mill. kr.
66,9 mill. kr.	

Úrslit aðrenn ilögur	13,2 mill. kr.
Avdráttir av lánunum, kreditum v.m.	
Úrslit aðrenn ilögur	25,5 mill. kr.
Ilögur	-12,3 mill. kr.
Neyðug lantøka	24,4 mill. kr.
	36,7 mill. kr.

